

Марія ЮЗИЧ, «День»

Новий підхід у навчанні фермерів

Тетяна ІЩЕНКО: «Ми повинні готувати кадри для аграрної галузі, компетенцію яких визначає товаровиробник, тобто — бізнес»

Сьогодні агропромисловий комплекс залишається чи не єдиною галуззю економіки, яка за останній рік не показала стрімкого падіння. Навіть більше, згідно з даними Державної служби статистики, за минулий рік випуск продукції сільського господарства зріс на 2,2% (порівняно із 2013 роком). А приблизно за останні сім років виробництво сільськогосподарської продукції зросло на 47%, зокрема в сільськогосподарських підприємствах — на 87%.

Попри це, потенціал АПК ще повністю не розкрито. Власне, цим і вирішили зайнятися в Міністерстві аграрної політики та продовольства з початку року. Отже, урядовці спільно із аграрними експертами та бізнесом розпочали підготовку Комплексної стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015 — 2020 рр. Відповідно до кожної сфери реформування, було сформовано вісім робочих груп.

При цьому чималу увагу при підготовці стратегії фахівці приділили питанню якісного навчання майбутніх спеціалістів, які вміли б чесно заробляти гроші на землі. Отже, розвитком аграрної політики в сфері освіти, науки та інновацій опікується робоча група №4.

Як писав «День» раніше, вже неодноразово в стінах Міжнародного інституту менеджменту під керівництвом його директора та за сумісництвом координатора групи №4 Ірини Тихомирової відбувалися консультації з бізнесом та представниками аграрної освіти.

«На аграрну освіту, як на всю в Україні, тривалий час держава не надавала достатньо фінансування. Паралельно весь цей час її реформували, реалізуючи різні експериментальні навчальні плани. Усе це робилося, щоб наблизити її до бізнесу. Але всі ці кроки були неефективними. Бізнес і сьогодні каже, що випускники не відповідають компетенції в освіті та вимогам підприємців. Ось це, я вважаю, — найголовніша проблема», — говорить в.о. директора «Науково-методичного центру інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта» Тетяна ІЩЕНКО.

Подібні проблеми озвучує й бізнес. «Коли студент приходиться на підприємство і від нього очікують, що він вміє користуватися технікою, але в нього немає таких навичок, то це, беззаперечно, — вагомий брак», — каже радник президента Українського клубу аграрного бізнесу з питань співпраці з аграрними ВНЗ та науковими установами, координатор проекту «Агрошкола УКАБ» Олена КОВТУН. За її словами, щоб отримати хорошого фахівця, компанії або перекуповують його в конкурентів, або самі його навчають.

До слова, минулого тижня фахівці робочої групи №4 підготували загальну концепцію реформування освіти в АПК, яку передадуть до Мін-агропроду для подальших обговорень та включення пропозицій до Комплексної стратегії.

Серед головних пунктів документа — сприяти більшій консолідації навчальних закладів і роботодавців шляхом формування цільових запитів підприємств для підготовки необхідних їм фахівців із визначеними знаннями, навичками та компетенціями. Окрім цього, планується залучити альтернативні джерела фінансування аграрних навчальних закладів і запровадити механізм студентських позик для оплати за навчання в університеті.

У сфері науки пропонується, зокрема, посилити зв'язок між державними науковими установами та підприємствами АПК шляхом формування цільових запитів на наукові дослідження та фінансування їх аграрним бізнесом, розробити програми інтернаціоналізації державних науково-дослідних закладів з метою їхньої інтеграції до Європейської дослідницької зони (ERA), а також привести чинне законодавство в патентно-ліцензійній сфері у відповідність з нормами міжнародного та європейського права інтелектуальної власності.

Серед пропозицій у галузі інновації — створення мережі дорадчих служб на обласному та районному рівнях із представництвом у сільських (селищних) радах та Національного інформаційного центру — електронної платформи сільськогосподарської та економічної інформації (перелік інноваційних продуктів та

інформації з технологій і техніко-економічного обґрунтування інвестиційних проектів).

«Ми повинні готувати кадри для аграрної галузі, компетенцію яких визначає товаровиробник, тобто — бізнес. Тому варто також постійно реагувати на виклики підприємців», — говорить Тетяна Іщенко. Як приклад успішної взаємодії підприємців та освітян, вона наводить Сумський національний аграрний університет. «Наразі в цьому навчальному закладі 40 студентів готуються по системі, де компетенції визначив бізнес. Академічна свобода в університеті така, що вони можуть змінювати підходи, методи й реагувати на виклики бізнесу», — говорить Іщенко і додає, що такий же напрям роботи є у Львівському національному університеті.

«На стратегію потрібно дивитися з точки зору грантодавця, який фінансуватиме в подальшому сільське господарство. Тому необхідна чітка стратегія із конкретними цілями, під яку розроблятимуться фактичні кроки. А вже потім можна шукати фінансування. Тому над стратегією потрібно ще добре попрацювати, хоча вона значно краща від тієї, яку було запропоновано із самого початку. На мою думку, потрібно передусім навчити викладача вчити студента. Тому необхідно, щоб подібні програми писав представник бізнесу, який повністю знає роботу ринку, і представник освіти», — зазначає Олена Ковтун.